

ENOVA

Undersøkelse blant
lastebileiere

November **2024**

INNHOOLD

1

INTRODUKSJON

2

**SAMMENDRAG OG
ANBEFALINGER**

3

RESULTATER

INTRODUKSJON

01

Om undersøkelsen

Mål

Målsettingen med undersøkelsen er å kartlegge barrierene som hindrer aktører innen landtransport fra å gå over til nullutslippskjøretøy, og å forstå motivasjonen til de som allerede har gjort det. Undersøkelsen skal kartlegge antallet som er klare for overgangen, hvor langt de har kommet i prosessen, og sjåførenes innflytelse på valg av kjøretøy for å tilpasse kommunikasjon og fremme endring.

Metoden

Datainnsamlingen ble gjennomført via web intervjuer med 272 lastebileiere i Norge i perioden 8.–23. oktober 2024.

Intervjuene ble gjennomført basert på utsending via nyhetsbrev fra NLF, med en gjennomsnittlig intervjuetid på ca. 9 minutter.

Rapporteringen

Rapporteringen presenterer funn for hele utvalget, samt for bedriftsstørrelsen.

Eventuelle forskjeller mellom totalen og undergrupper blir fremhevet.

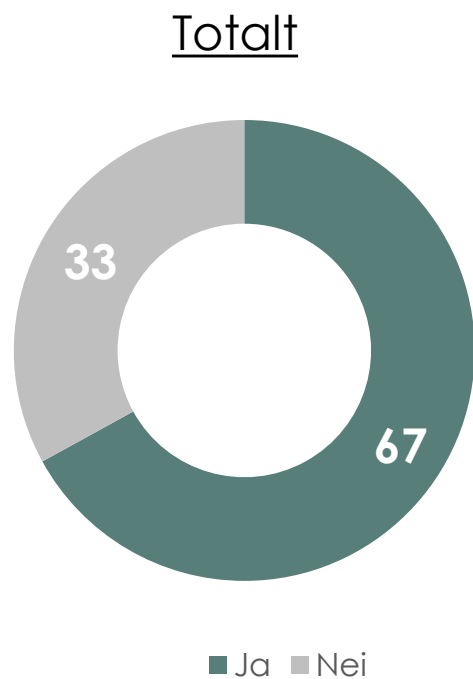
Undergrupper

Bedriftsstørrelse viser til antallet av lastebiler som utgjør små (opptil 3 lastebiler), mellomstore (4-10 lastebiler) og store bedrifter (mer enn 10 lastebiler).

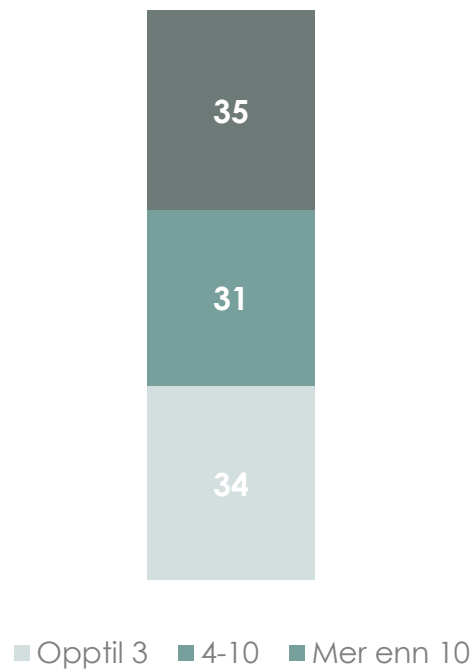
Andre undergrupper som blir fremhevet er geografisk plassering av bedriftene og eierens rolle som sjåfør.

OM UTVALGET

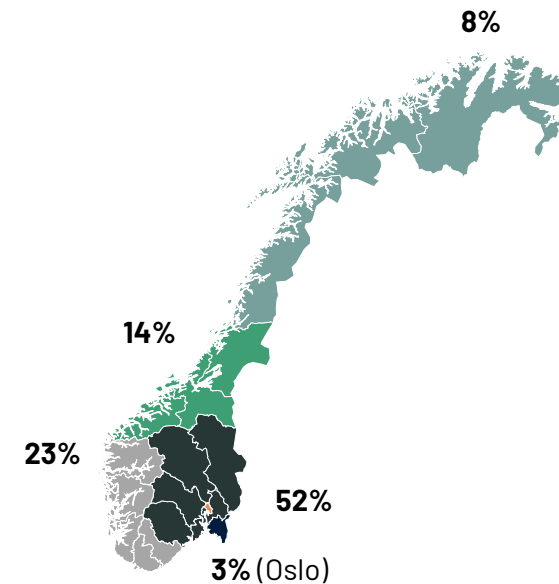
Kjører du selv lastebil i jobben (%)?

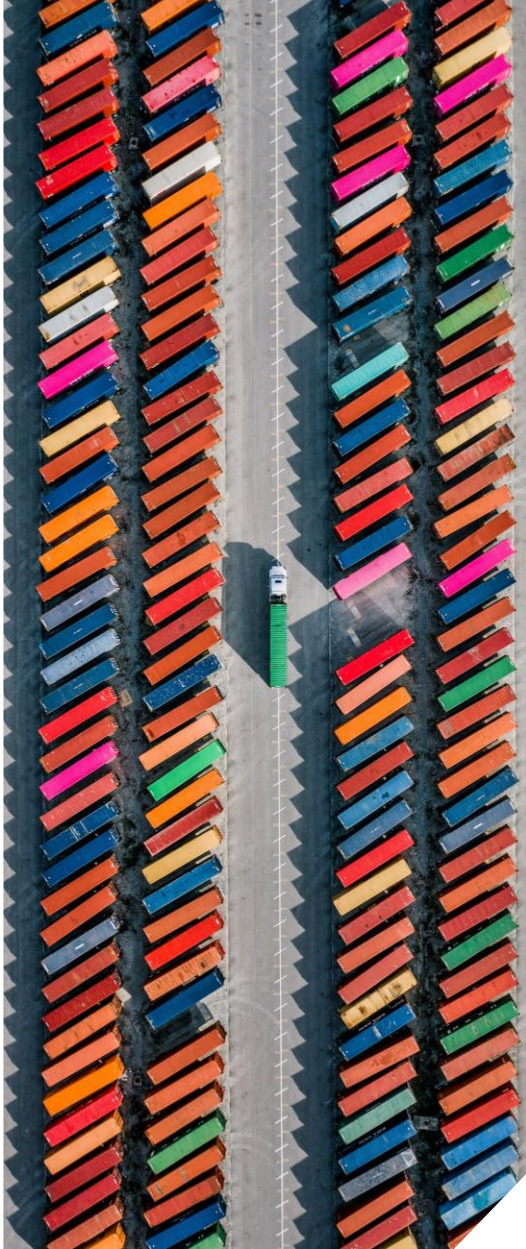
Hvor mange lastebiler har din bedrift per i dag (%)?

I hvilket fylke holder bedriften din til (%)?

SAMMENDRAG 02

SAMMENDRAG AV RESULTATENE

Bruk av drivstoff

Dieselskjøretøy utgjør 87% av den totale flåten, elektriske lastebiler utgjør kun 2%. Bedriftene planlegger å diversifisere flåten med hensyn til drivstoff. Av planlagte kjøp neste 2 år utgjør diesel 65% og elektrisk 16%.

Valg av lastebiler

Over halvparten av bedriftene vurderer pris, bilmerke og type drivstoff som viktig når de anskaffer nye lastebiler. Pris er den klart viktigste faktoren. Klimavennlighet spiller en rolle blant store bedrifter, men i mindre grad blant mindre bedrifter.

Fordeler med elektriske lastebiler

De største fordelene med elektriske lastebiler er konkurransefortrinnet det gir overfor offentlige kunder, samt bidraget til å redusere klimaavtrykket. Men det er viktig å påpeke at det er store forskjeller avhengig av størrelse på bedrift, store bedrifter oppgir et større antall fordeler totalt sett. Blant små bedrifter spiller klimaavtrykk en svært liten rolle, og halvparten av de små bedriftene ser ingen fordeler med elektrisk. Blant de som gjør det, er konkurransefortrinnet overfor det offentlige den viktigste faktoren.

Ulemper med elektriske lastebiler

Høy innkjøpspris, dårlig rekkevidde og mangel på lademuligheter er de største ulempene, med innkjøpspris som den klart viktigste. En generell preferanse for diesel mest utbredt blant de små og mellomstore bedriftene. I Nord-Norge er det en særlig høy andel som peker på dårlig rekkevidde som den viktigste ulempen.

Informasjonskilder

Bilselgere er den viktigste informasjonskilden både når det gjelder anskaffelser generelt og informasjon om elektriske lastebiler. Anbefalinger fra sjåfører er en særlig viktig informasjonskilde blant mellomstore bedrifter. Når det gjelder informasjon om elektriske lastebiler spesielt er bransjeblader og nettsider en viktig kilde blant over halvparten. 38% har fått informasjon om elektriske lastebiler gjennom erfaring fra andre bedrifter, og kun 1 av 10 svarer at denne informasjonen i hovedsak er positiv.

Egne lademuligheter

Kun 1 av 10 bedrifter har egen lader til elektrisk lastebil, og et mindretall av de som IKKE har det, har undersøkt om det er strøm til å sette opp egen lader. Blant små bedrifter er både andel som har egen lader og hvorvidt de har undersøkt om det er strøm til å sette det opp svært liten. Et mindretall av de som har undersøkt fant at det både er mulig å sette opp og tilstrekkelig kapasitet.

Kommunikasjon fra Enova

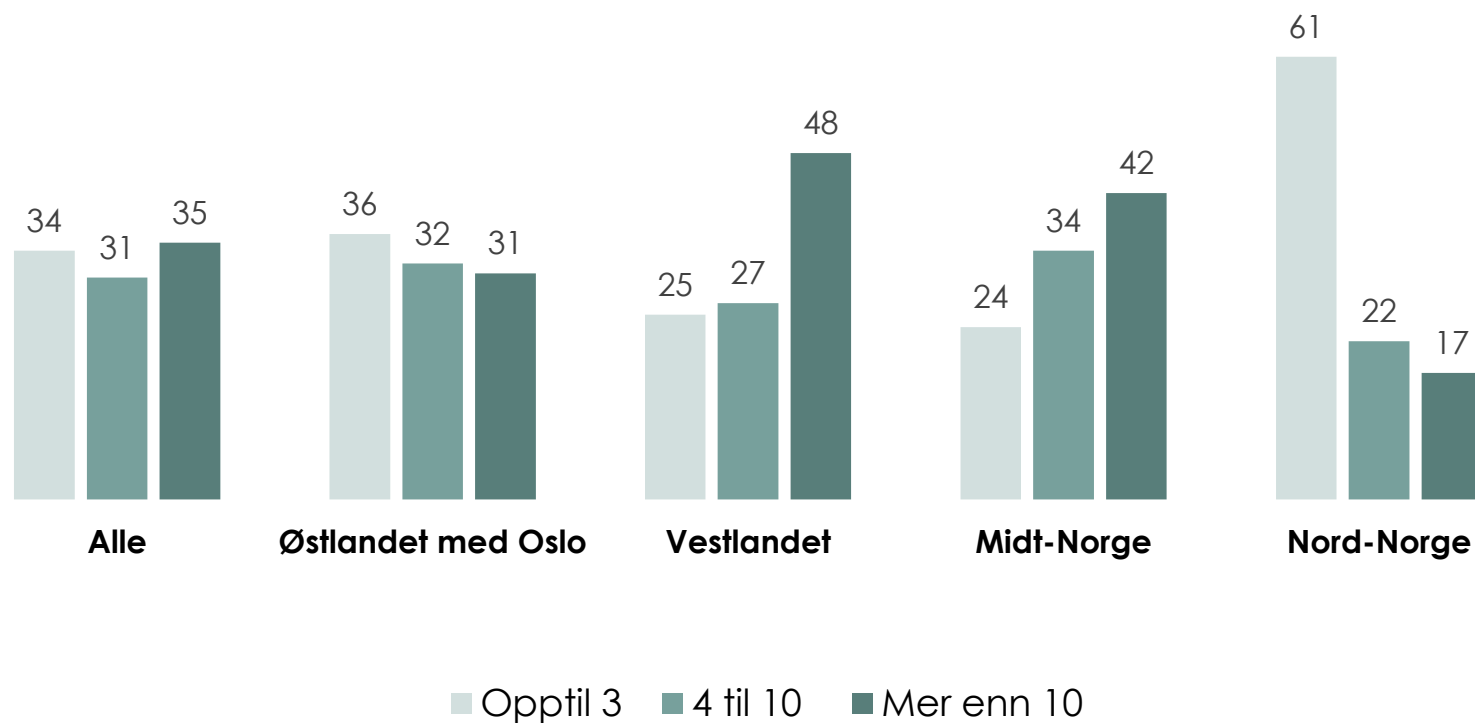
Under halvparten kjenner til støtteprogrammene til Enova og hva de innebærer, kun 1 av 4 blant de små bedriftene. Kjennskapen er også mindre i Nord-Norge enn i resten av landet. 1 av 4 bedrifter mottar nyhetsbrev fra Enova, men igjen er andelen langt lavere blant små bedrifter, kun 11%.

RESULTATER

03

1 AV 3 BEDRIFTER HAR 3 ELLER FÆRRE LASTEBILER

Hvor mange lastebiler har din bedrift per i dag?

KOMMENTAR

- Nord-Norge har en høyere andel mindre bedrifter med færre biler. På Vestlandet har nesten halvparten 10 biler eller flere.

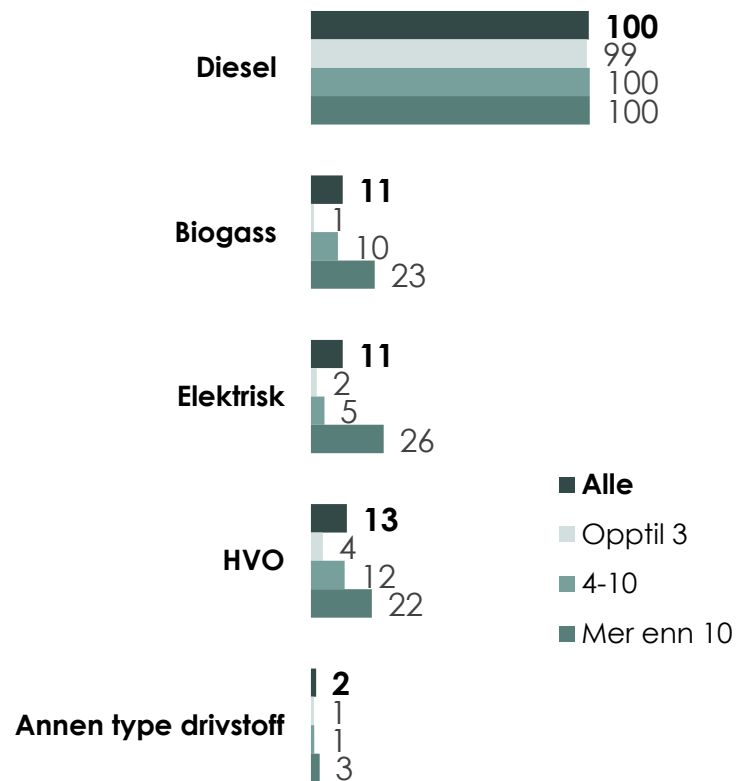
Bedriftene eier
i gjennomsnitt

14.5
lastebiler

1 AV 10 BEDRIFTER HAR ELEKTRISKE LASTEBILER

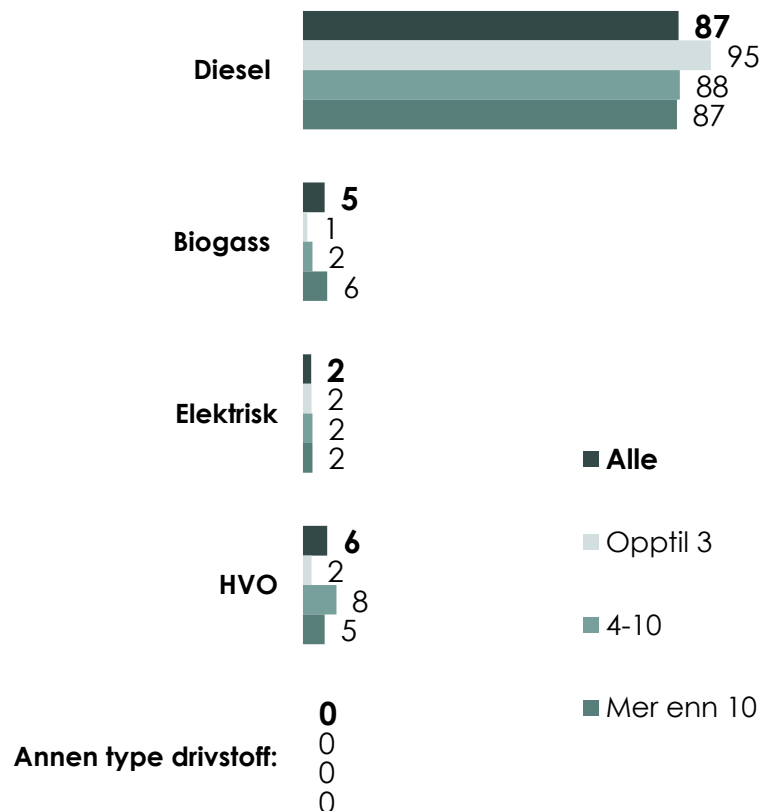
Hvilke(t) type drivstoff benyttes i lastebilene til din bedrift?

Flere valg mulig

Kan du anslå hvor mange av lastebilene som bruker følgende typer drivstoff?

%-andel av den totale flåten

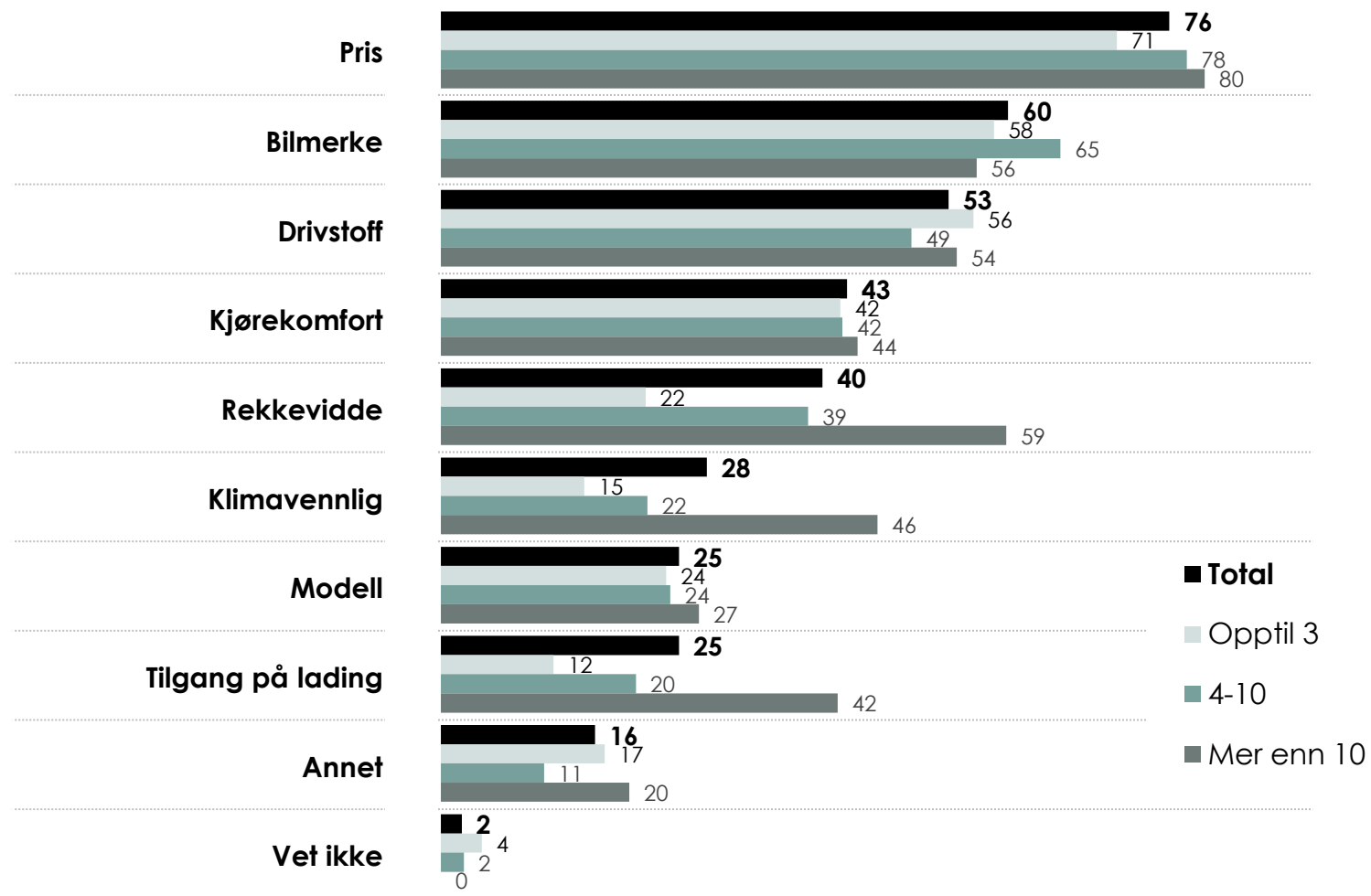

KOMMENTAR

- Elektriske lastebiler utgjør 2% av den totale flåten, lavere enn hhv HVO (6%) og biogass (5%).
- Blant bedrifter med 3 biler eller færre oppgir svært få at de benytter annet drivstoff enn diesel.

PRIS, BILMERKE, DRIVSTOFF BLIR VURDERT SOM VIKTIGE FAKTORER

Hva er viktig for deg ved valg av ny lastebil?

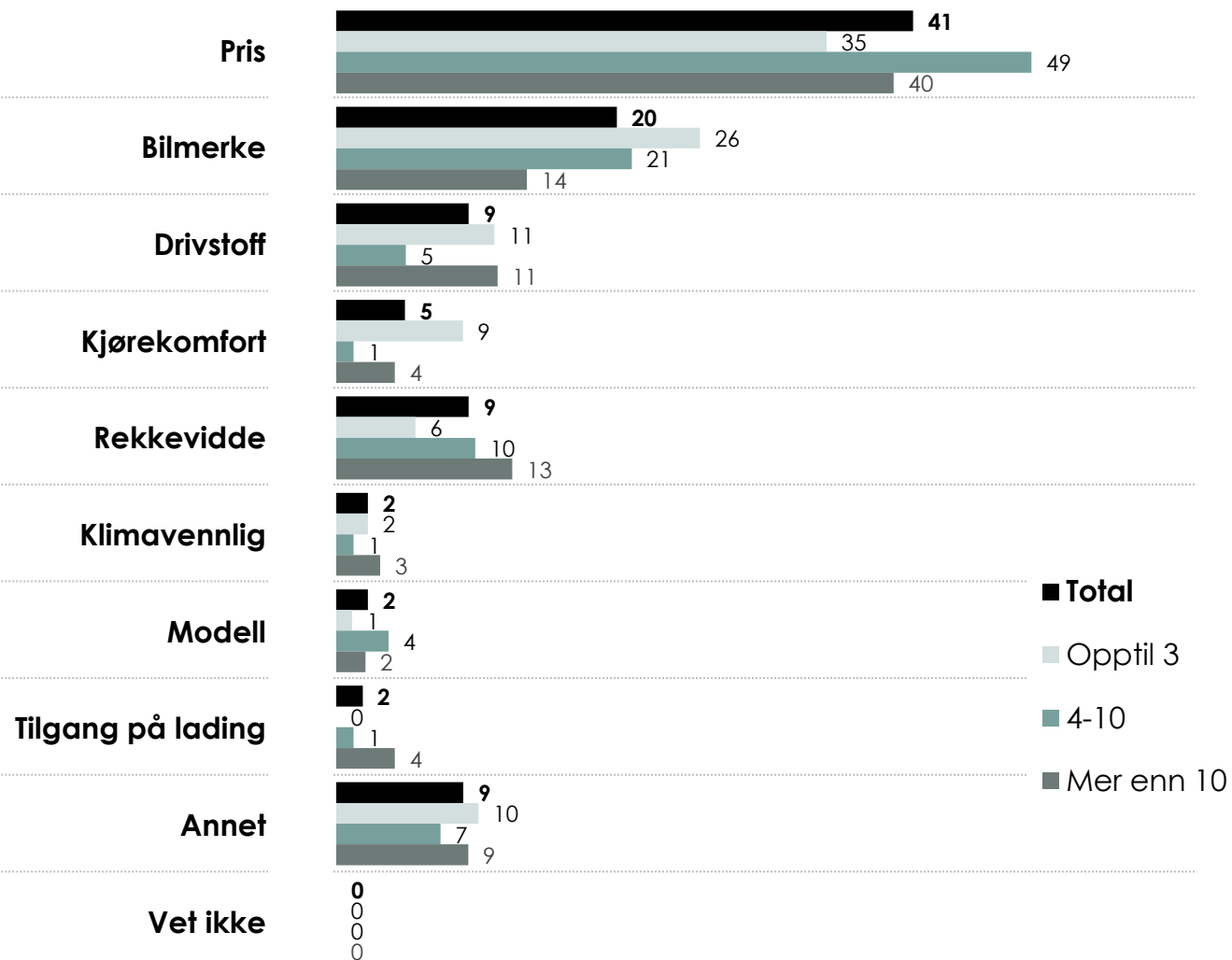

KOMMENTAR

- Blant bedrifter med mer enn 10 lastebiler er rekkevidde, klimavennlighet og ladetilgjengelighet langt viktigere sammenlignet med snittet. Disse faktorene er mindre viktig blant de minste bedriftene.
- Bedrifter i Nord-Norge oppgir i mindre grad enn snittet pris som en faktor (52%).

PRIS ER ALLER VIKTIGSTE FAKTOR VED VALG AV NY LASTEBIL

Hva er aller viktigst for deg ved valg av ny lastebil?

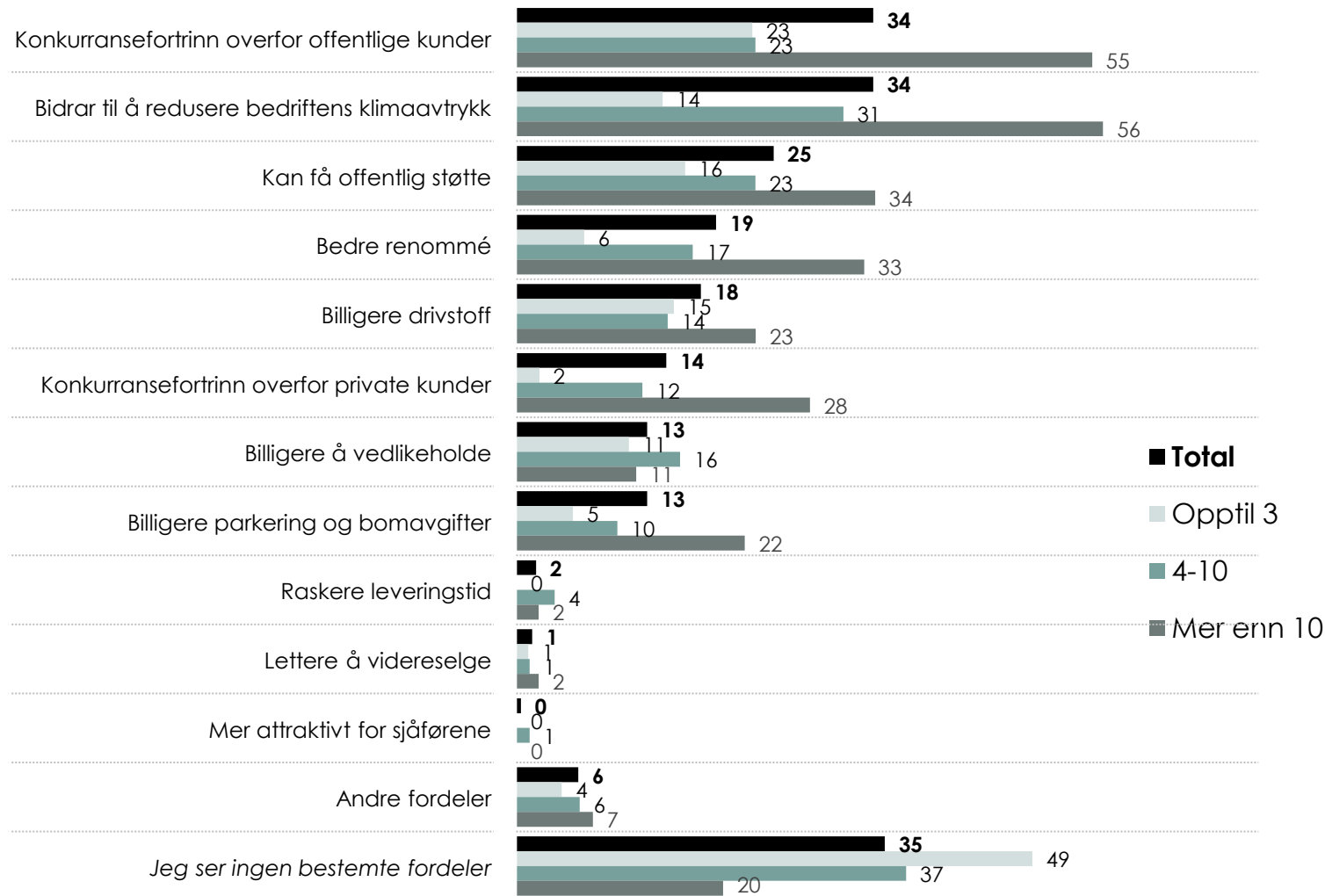

KOMMENTAR

- 49% av bedrifter med 4-10 lastebiler oppgir pris som aller viktigst.
- 9% av bedrifter med 3 biler eller færre oppgir kjørekomfort som viktigste faktor.

STØRSTE FORDELER MED ELEKTRISK: KONKURRANSEFORTINN OG KLIMA

Ser du noen fordeler ved å velge elektrisk lastebil sammenlignet med andre alternativer, i så fall hvilke?

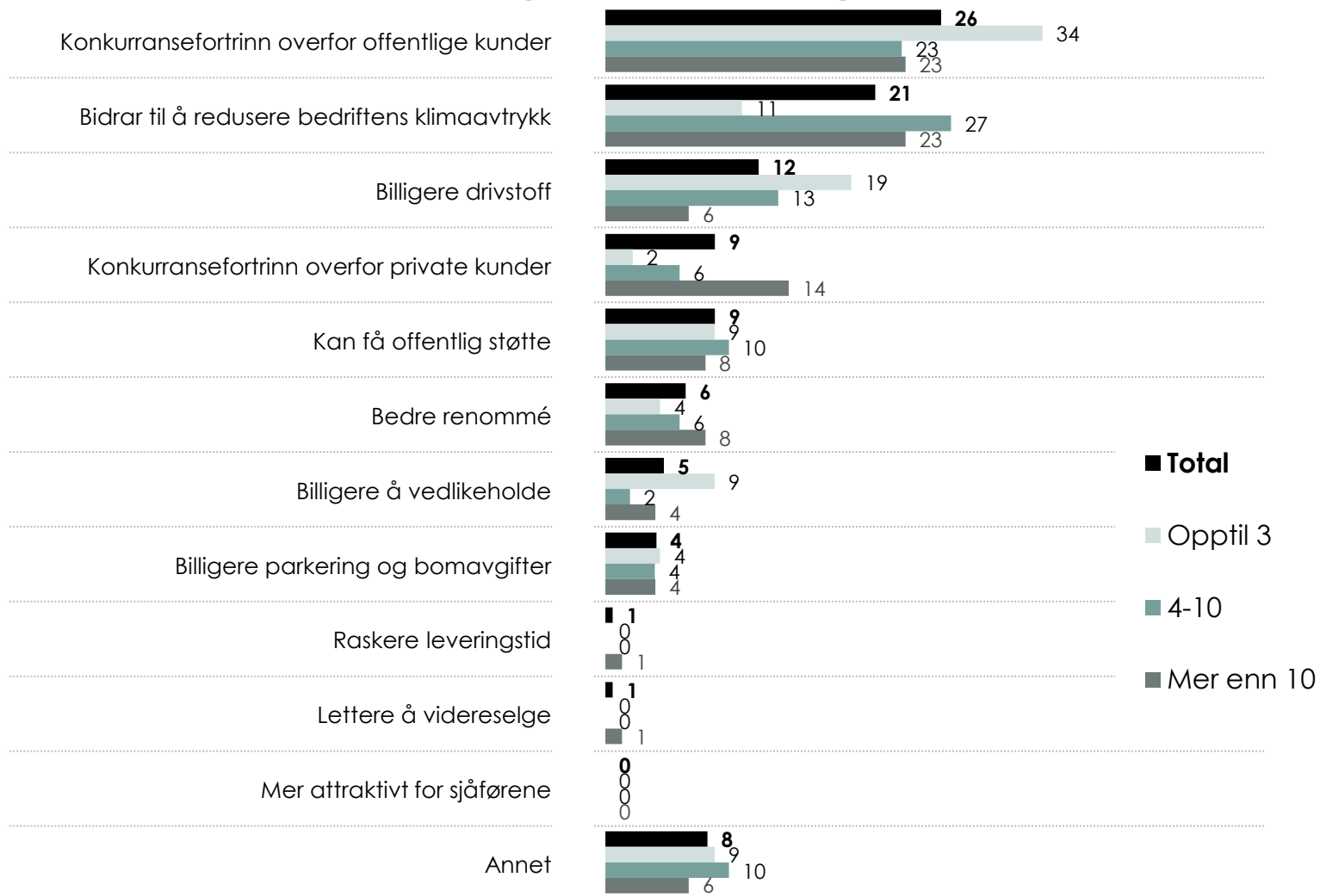

KOMMENTAR

- En tredjedel av bedriftene ser konkurransefortrinn overfor offentlige kunder og reduksjon av klimaavtrykk som viktige fordeler. Disse faktorene er særlig fremtredende blant de største bedriftene.
- De største bedriftene oppgir også i snitt flere fordeler, totalt sett.
- Mer enn en tredjedel (35%) ser ingen fordeler med å velge elektrisk. Blant små bedrifter er andelen så høy som 49%.
- Nesten ingen bedrifter anser elektrisk som attraktivt for sjåførene.
- Halvparten av lastebileiere lokalisert på Østlandet (med Oslo) ser ingen bestemte fordeler med å ha el-lastebil (49%).

KONKURRANSEFORTINN OVERFOR DET OFFENTLIGE ER ALLER VIKTIGST

Hva mener du er den aller største fordel ved å velge elektrisk lastebil sammenlignet med andre alternativer?

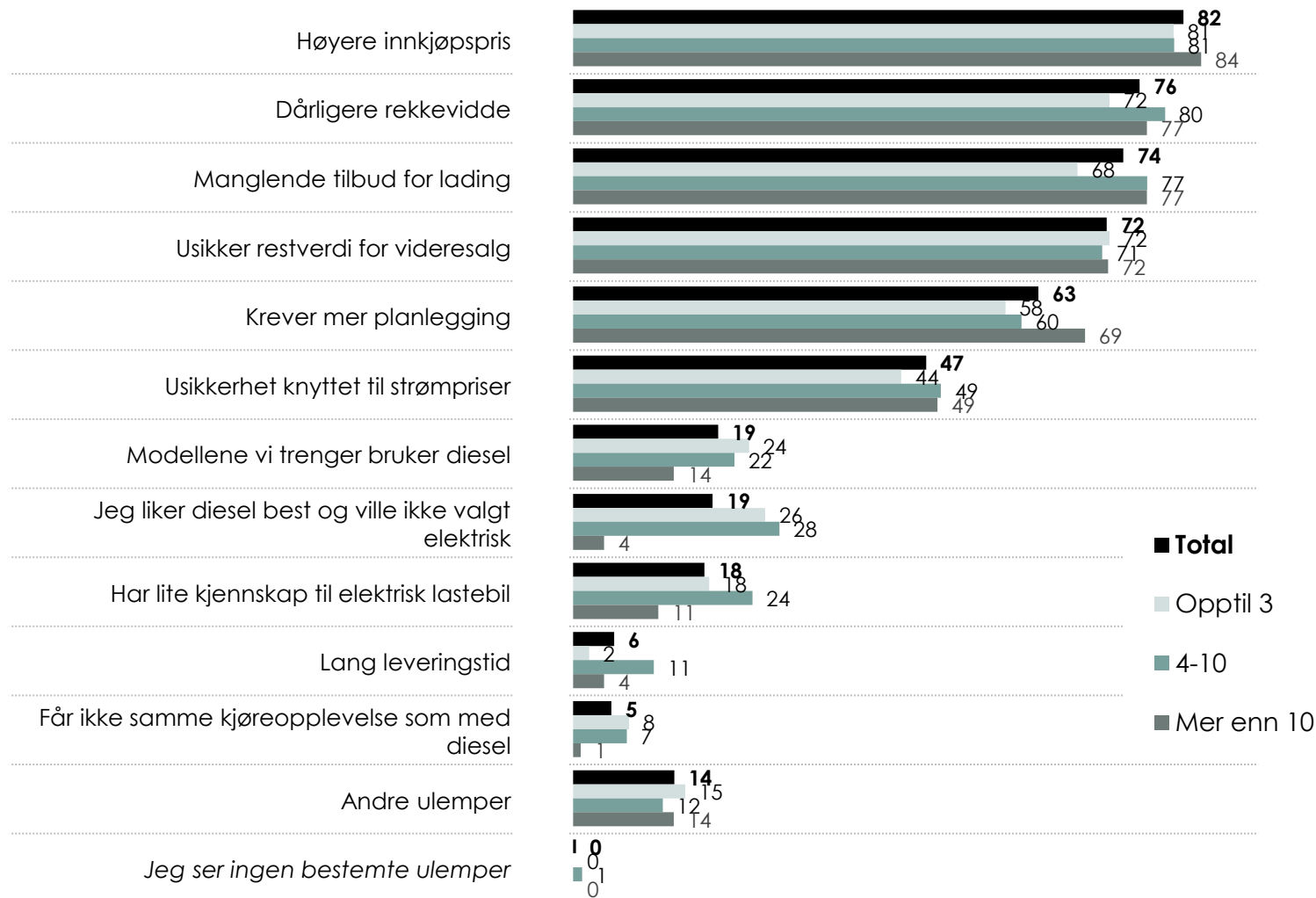

KOMMENTAR

- En fjerdedel oppgir konkurransefortrinn overfor det offentlige som viktigste fordel.
- Blant de små bedriftene er bidraget til å redusere klimaavtrykket mindre viktig (11%) sammenlignet med snittet (21%).
- Blant de store bedriftene er konkurransefortrinn overfor private kunder oppgitt som viktigste faktor av 14%, høyere enn snittet på 9%.
- 12% oppgir billigere drivstoff som den viktigste faktoren, men andelen er lavere blant store bedrifter (6%).

PRIS OG LADERELATERTE UTFORDRINGER ER HOVEDBARRIERENE

Ser du noen ulemper ved å velge elektrisk lastebil sammenlignet med andre alternativer, i så fall hvilke?

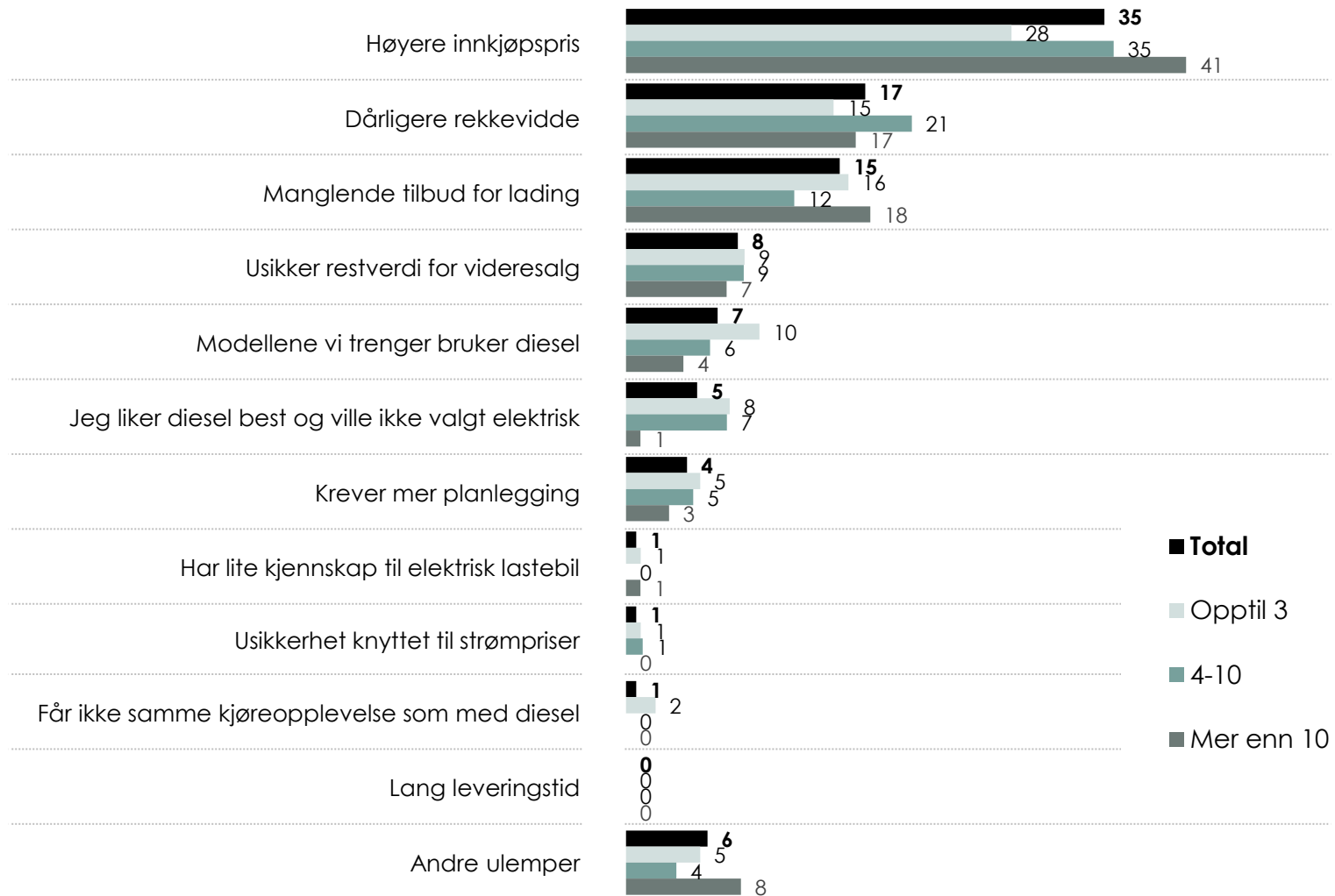

KOMMENTAR

- 82% oppgir innkjøpspris som en ulempe – dette er en viktig faktor uavhengig av størrelsen på bedriften.
- Dårlig rekkevidde, manglende tilbud for lading og usikker restverdi for videresalg blir oppgitt som en ulempe av tre fjerdedeler.
- Leveringstid og kjøreeplevelse er ikke utbredte problemer.
- Små (26%) og mellomstore (28%) bedrifter svarer i langt større grad at de liker diesel best og derfor ikke ville valgt elektrisk. Blant store bedrifter svarer kun 4% dette.
- Flere blant de som selv kjører lastebil i jobben (25%) svarer at modellene de trenger bruker diesel.

INNKJØSPRIS ER DEN KLART VIKTIGSTE ULEMPEN MED ELEKTRISK

Hva er den aller største ulempen ved å bruke elektrisk lastebil sammenlignet med andre alternativer?

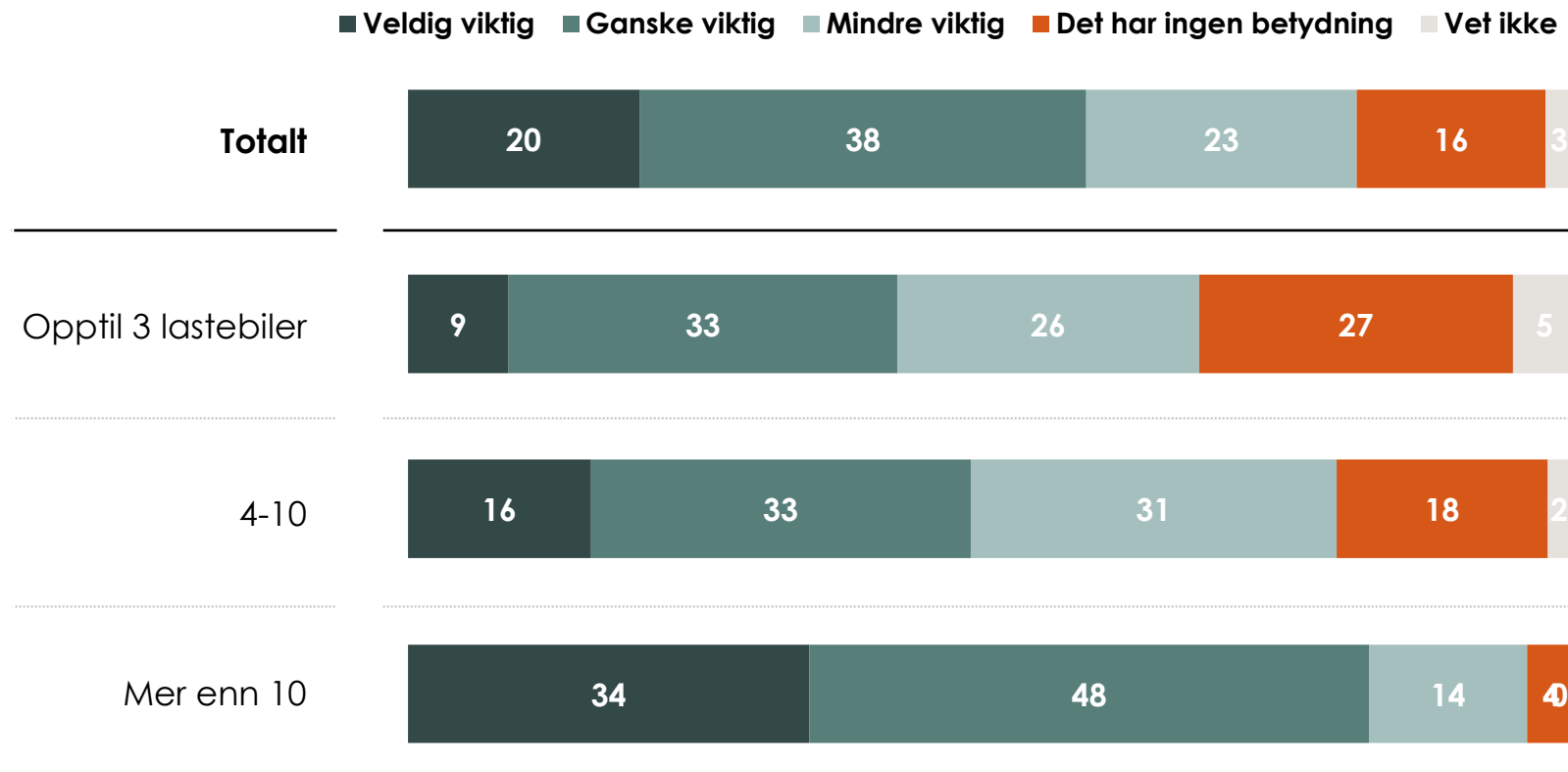

KOMMENTAR

- Over en tredjedel (35%) oppgir innkjøpspris som den viktigste ulempen med elektrisk.
- Dårligere rekkevidde og manglende ladetilbud er viktigste ulempe blant hhv 17% og 15%.
- Lastebileiere i Nord-Norge svarer i større grad (39 %) enn snittet at den største ulempen med elektrisk er dårligere rekkevidde.
- Samtidig er det færre i Nord-Norge (13%) som svarer at høy innkjøpspris er den største ulempen.

HENSYN TIL KLIMA OG MILJØ ER VIKTIG FOR 6 AV 10 BEDRIFTER

Hvor viktig er hensynet til klima og miljø når din bedrift tar beslutninger om innkjøp av nye lastebiler?

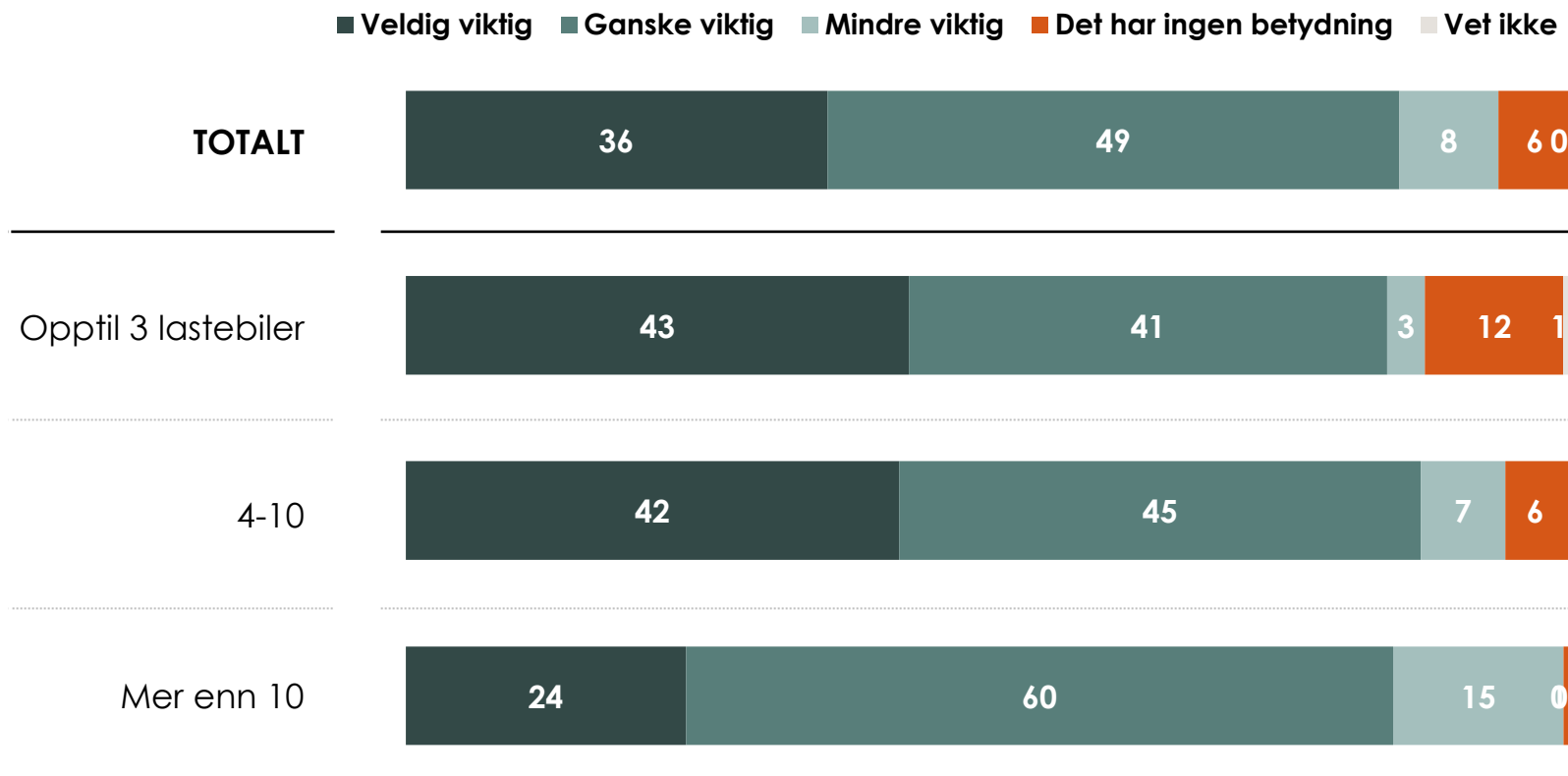

KOMMENTAR

- Hensynet til klima og miljø i beslutninger om innkjøp av nye lastebiler oppleves som meget/ganske viktig blant 82% av store bedrifter. Langt mindre viktig blant de små bedriftene (42%).
- På Vestlandet (63%) er det flere bedrifter som opplever hensynet til klima og miljø som viktig sammenlignet med snittet (58%).

EN STOR MAJORITET SER HENSYNET TIL SJÅFØRENE'S ØNSKER SOM VIKTIG

Hvor viktig er hensynet til sjåførenes ønsker når din bedrift tar beslutninger om innkjøp av nye lastebiler?

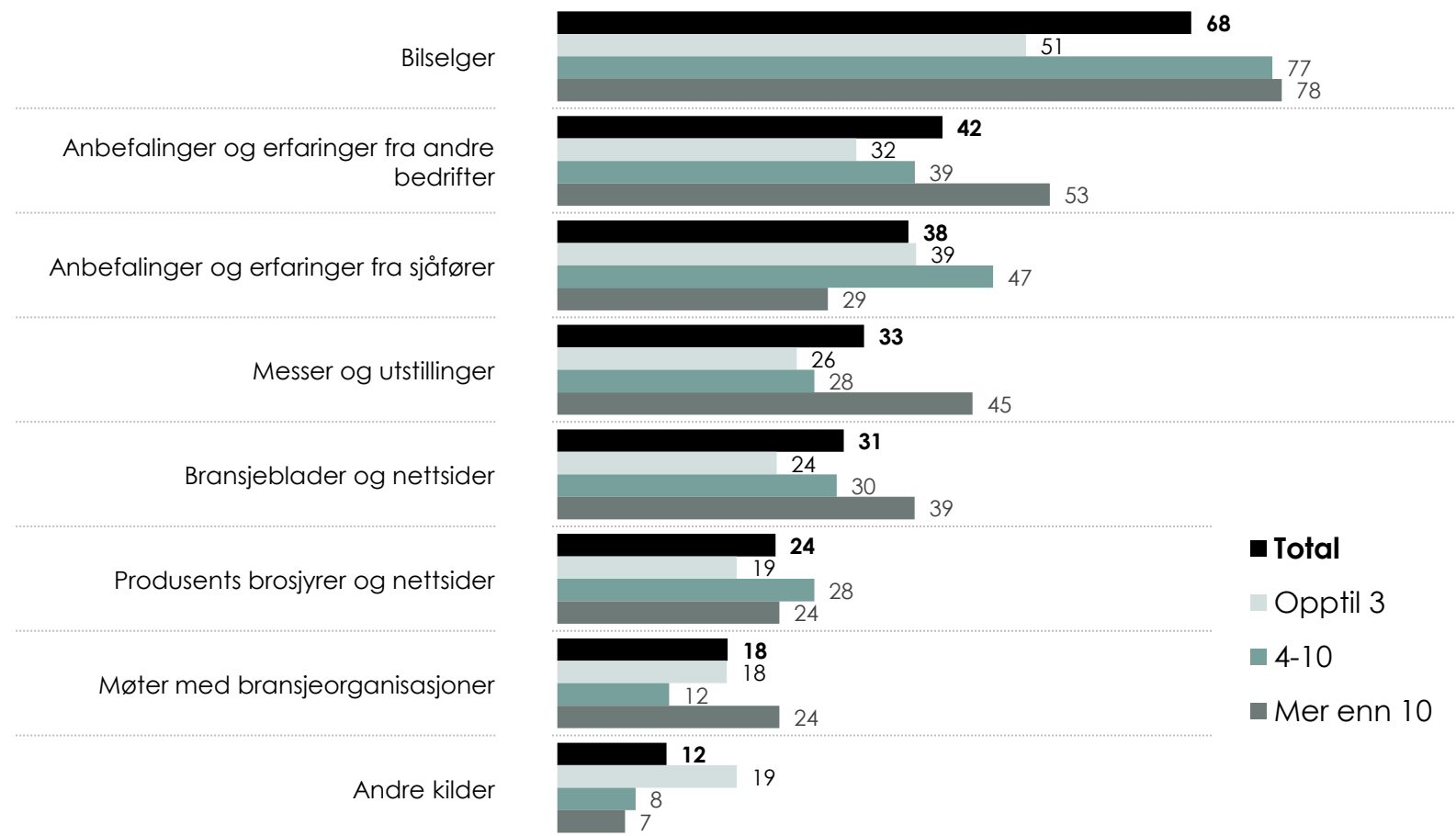

KOMMENTAR

- Hensynet til sjåførens ønsker (85 %) oppleves som mer viktig enn klima og miljø (58 %) ved innkjøp av nye lastebiler.
- Andelen som svarer at hensynet til sjåførens ønsker er *veldig viktig* er lavere blant store bedrifter (24%), sammenlignet med snittet (36%).

BILSELGER ER VIKTIGSTE INFORMASJONSKILDE VED ANSKAFFELSER

Hvilke informasjonskilder benytter din bedrift ved anskaffelse av nye lastebiler?

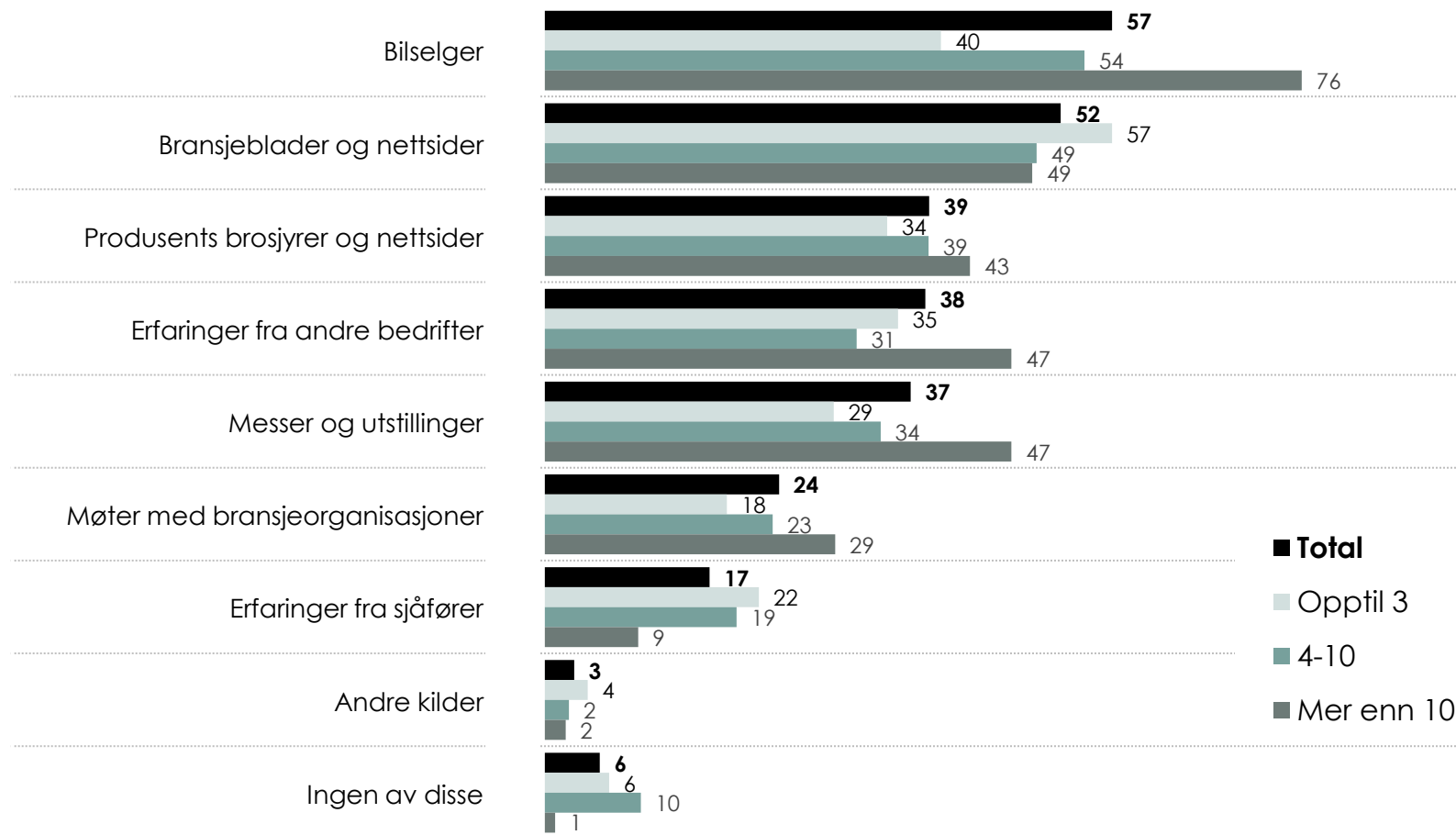

KOMMENTAR

- 68% oppgir selger som en viktig informasjonskilde. Informasjon fra selger er relativt sett mindre viktig for små bedrifter, selv om halvparten (51%) oppgir dette.
- Store bedrifter oppgir flere informasjonskilder totalt sett.
- anbefalinger og erfaringer fra sjåførere er spesielt viktig kilde blant mellomstore bedrifter (47%).
- Bedrifter lokalisert i Midt-Norge (47%) og Nord-Norge (52%) svarer i større grad at de benytter seg av messer og utstillinger som sin informasjonskilde ved innkjøp av lastebiler.

BILSELGER ER OGSÅ VIKTIGSTE KILDE TIL INFO OM ELEKTRISKE LASTEBILER

Fra hvilke kilder har du fått informasjon om elektriske lastebiler?

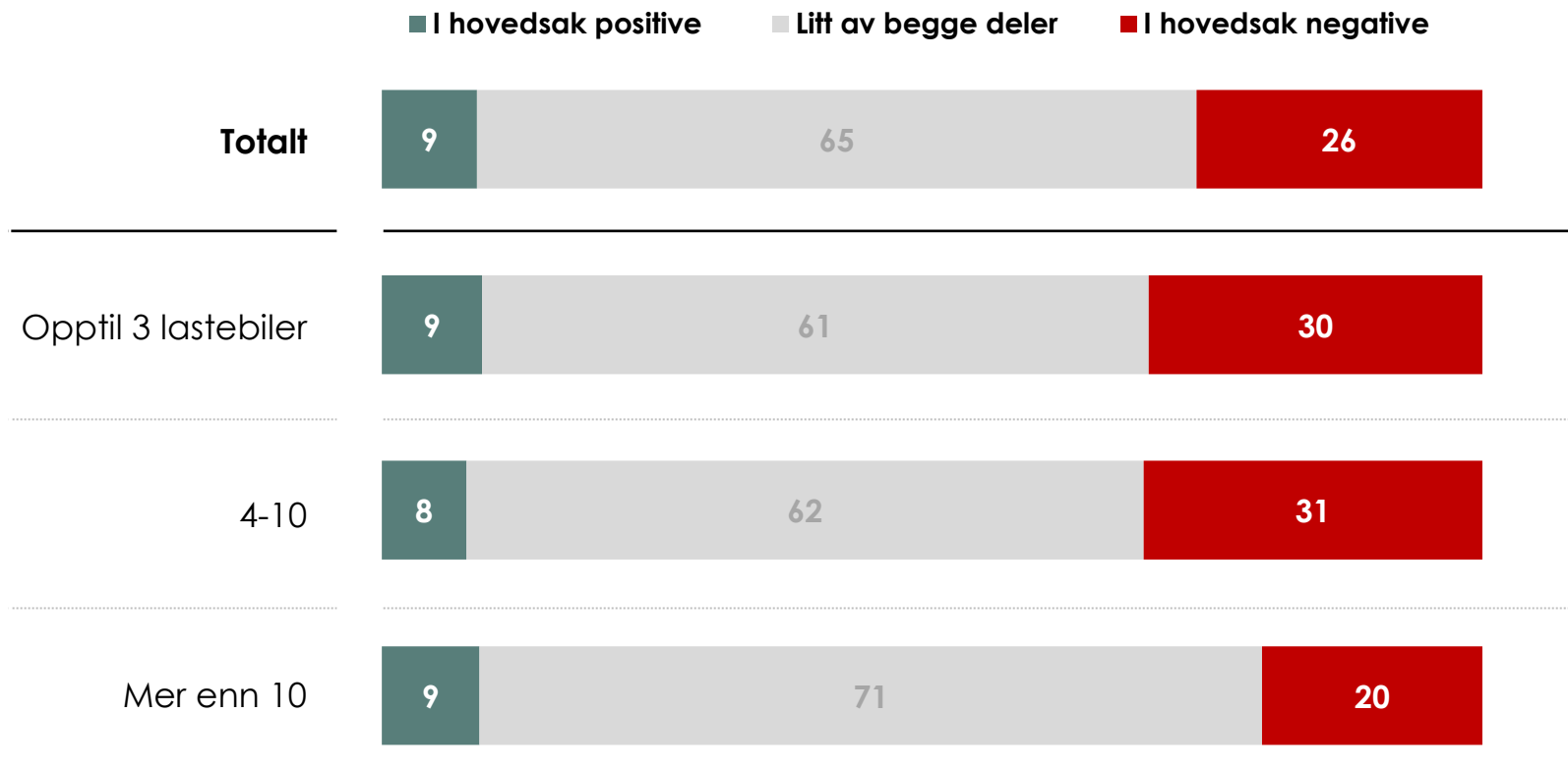

KOMMENTAR

- 57% svarer at bilselger er en viktig informasjonskilde for elektrisk, men bransjeblader og nettsider blir også nevnt av over halvparten (52%).
- Også når det gjelder elektrisk er selger en særlig viktig informasjonskilde for store bedrifter (76%), langt mindre for små bedrifter (40%).
- Små bedrifter oppgir i langt større grad bransjeblader og nettsider (57%).

ERFARING FRA ANDRE BEDRIFTER KOMMER MED NEGATIVT FORTEGN

Du svarte at du har fått informasjon om elektriske lastebiler fra andre bedrifter. Er dette i hovedsak positive eller negative erfaringer?

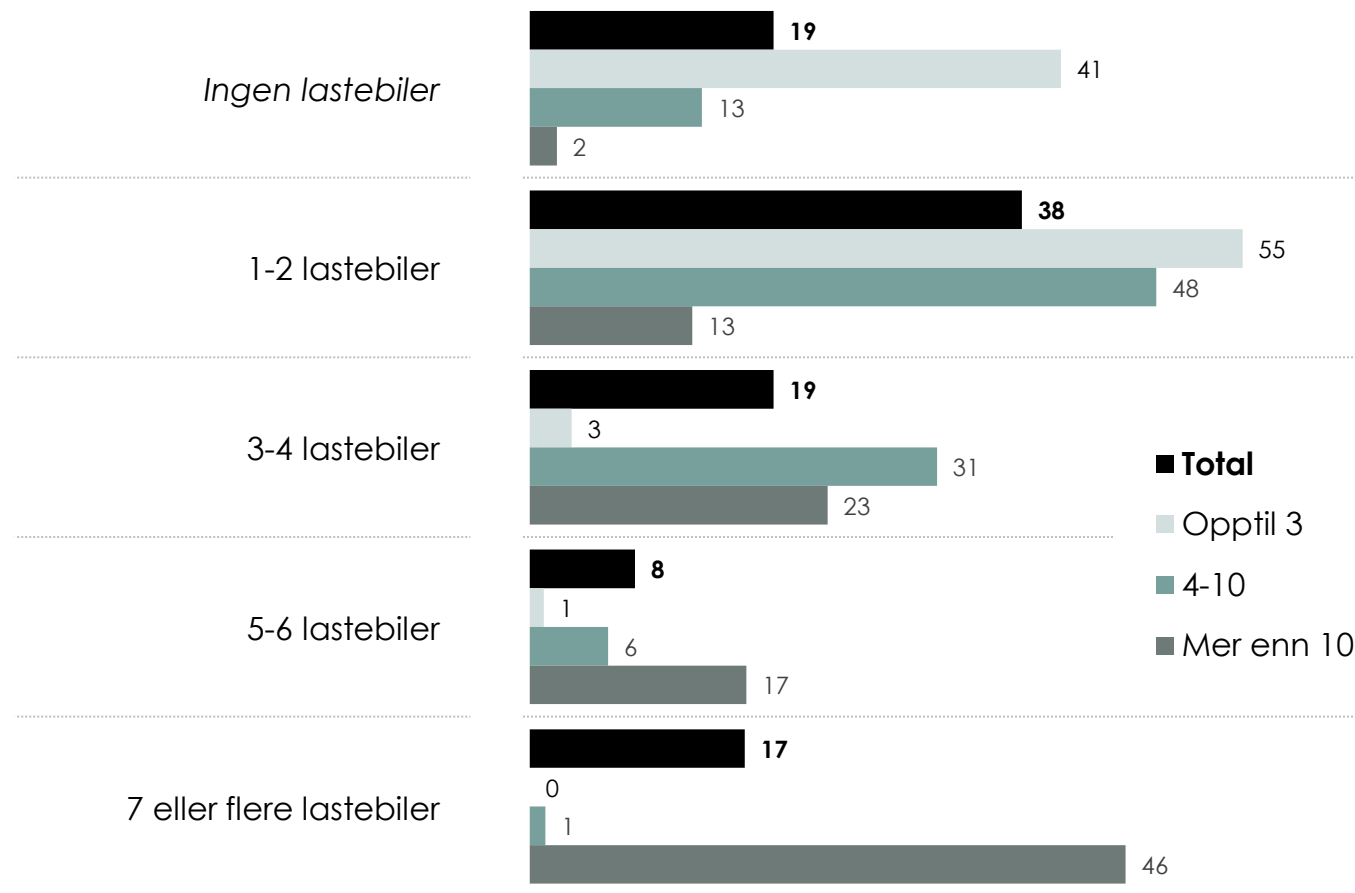

KOMMENTAR

- Blant de som har fått informasjon om elektriske lastebiler fra andre bedrifter, svarer to tredjedeler at tilbakemeldingene har vært blandet.
- En fjerdedel svarer at informasjonen de har fått fra andre i hovedsak har vært negativ. Kun 9% svarer i hovedsak positivt.

4 AV 5 PLANLEGGER Å ANSKAFFE MINST 1 LASTEBIL DE NESTE 2 ÅRENE

Hvor mange nye lastebiler vil du anslå at din bedrift vil gå til anskaffelse av de neste to årene?

KOMMENTAR

- I gjennomsnitt planlegger bedriftene å anskaffe 4,2 lastebiler i løpet av de neste to årene. Andelen er naturligvis høyere blant de store bedriftene.

Bedriftene planlegger å anskaffe i gjennomsnitt

4.2
lastebiler

Gjennomsnittet blant eiere av..

Opptil 3 lastebiler

0.8

4-10 lastebiler

2.5

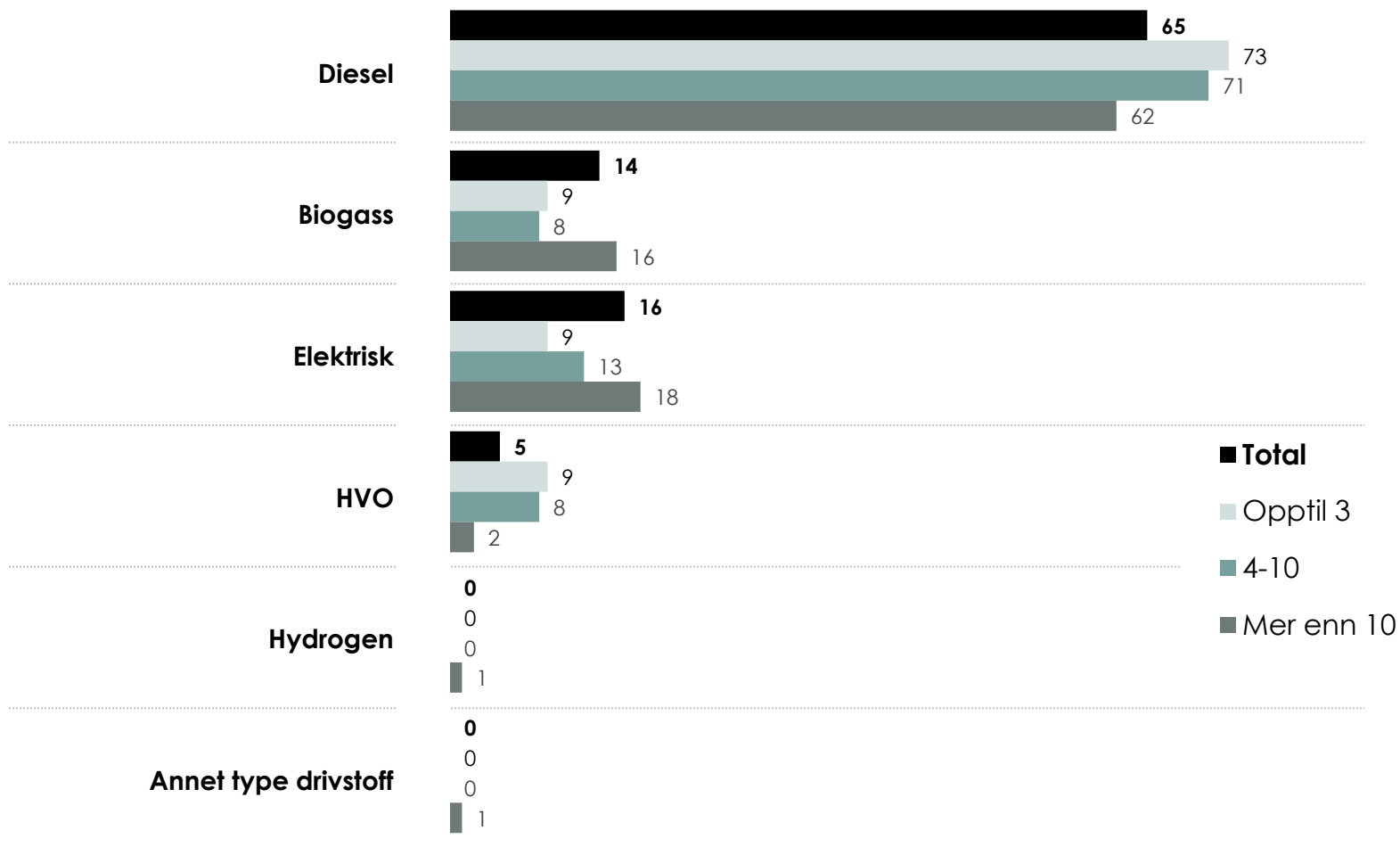
Mer enn 10 lastebiler

8.9

EN TREDJEDEL AV PLANLAGTE ANSKAFFELSER ER ALTERNATIVER TIL DIESEL

Hvilke drivstoff vil de nye lastebilene som dere planlegger å anskaffe de neste to årene ha?

%-andel planlagte anskaffelser

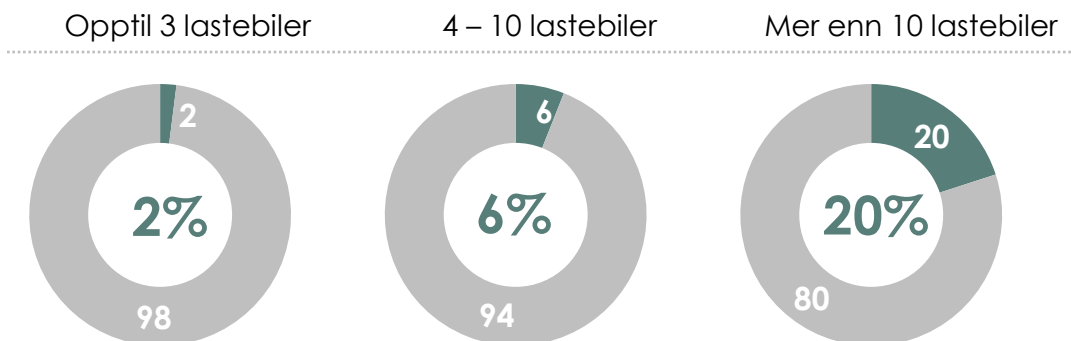
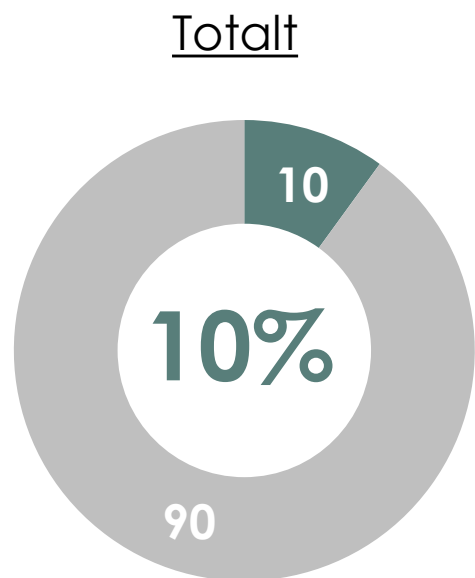

KOMMENTAR

- 16% av planlagte kjøp er elektrisk, og 14% biogass. Selv om store bedrifter planlegger å kjøpe en høyere andel med alternativt drivstoff, er det også en betydelig andel blant små bedrifter (særlig HVO).
- Blant bedrifter på Vestlandet er nesten halvparten av planlagte anskaffelser ikke-diesel, herunder 22% elektrisk.
- I Nord-Norge er 89% av planlagte anskaffelser diesel, langt høyere enn landsnittet.

KUN 10% HAR EGEN LADER TIL ELEKTRISK LASTEBIL

Har din bedrift egen lader til elektrisk lastebil?

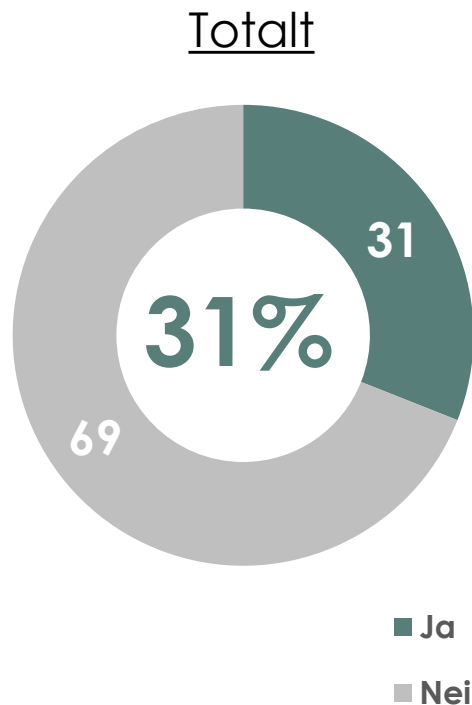

KOMMENTAR

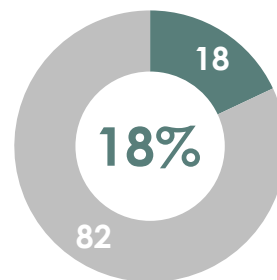
- Blant store bedrifter er andelen med egen lader 20%. Kun 2% blant små bedrifter.
- I Midt-Norge oppgir 23% å ha egen lader til elektrisk lastebil.

NÆR 1 AV 3 HAR UNDERSØKT OM DET ER STRØM TIL Å SETTE OPP EN EGEN LADER TIL EL-LASTEBIL

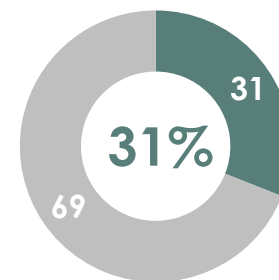
Har du undersøkt om det er strøm til å sette opp en egen lader til elektrisk lastebil hos din bedrift?

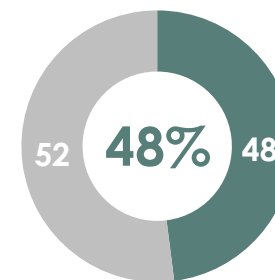
Opptil 3 lastebiler

4 – 10 lastebiler

Mer enn 10 lastebiler

KOMMENTAR

- Nær halvparten (48%) blant store bedrifter svarer at de har undersøkt om det er nok strøm til å sette opp egen lader til elektrisk lastebil.
- Blant små bedrifter er andelen kun 18%.

ET MINDRETALL HAR MULIGHET TIL Å SETTE OPP LADER, OG NOK KAPASITET

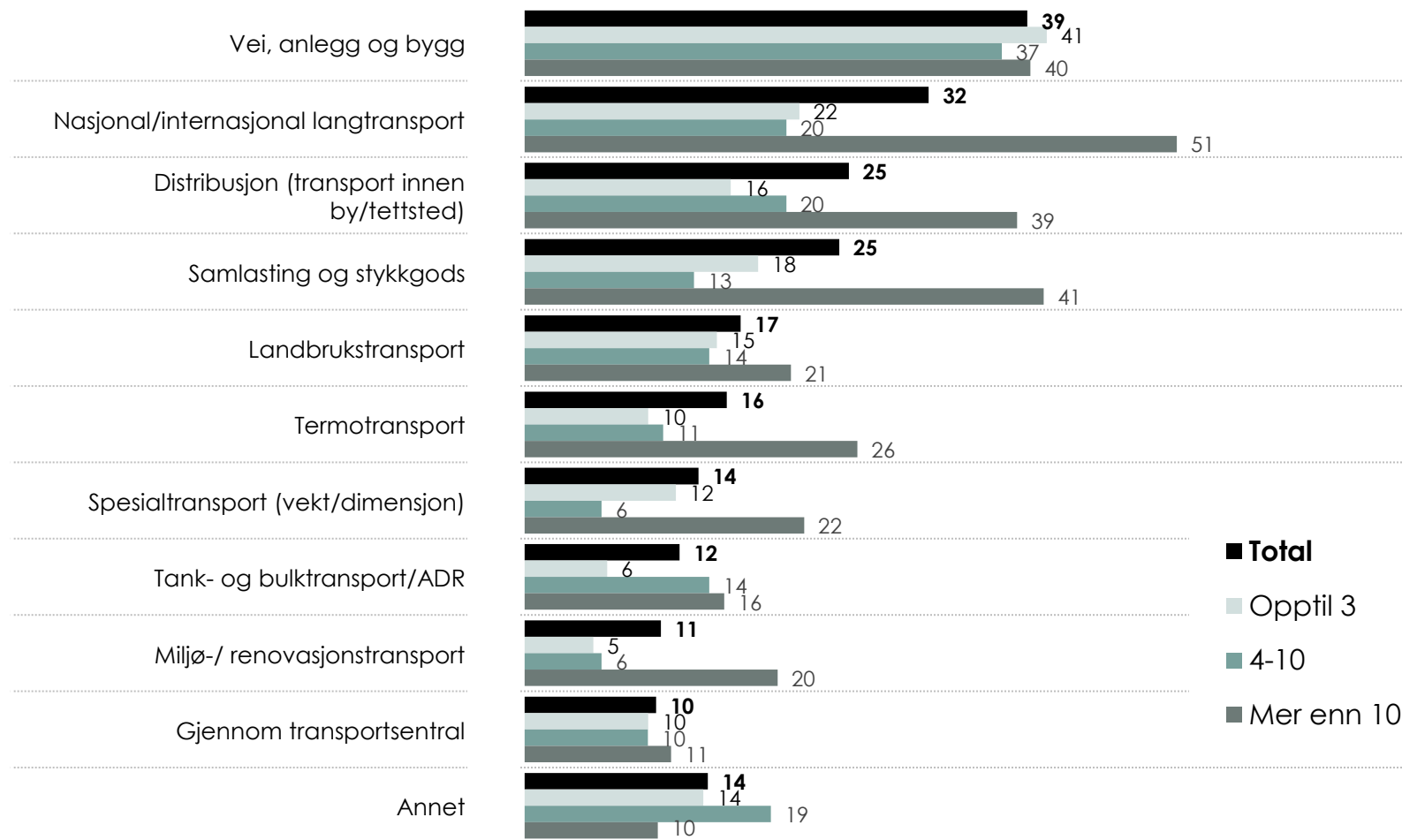
Hva fant du ut når du undersøkte om det er strøm til å sette opp egen lader?

%-andel av totalt lastebiler

VEI, ANLEGG OG BYGG ER MEST UTBREDT SOM TRANSPORTOPPDRAG

Hvilke typer transportoppdrag utfører din virksomhet?

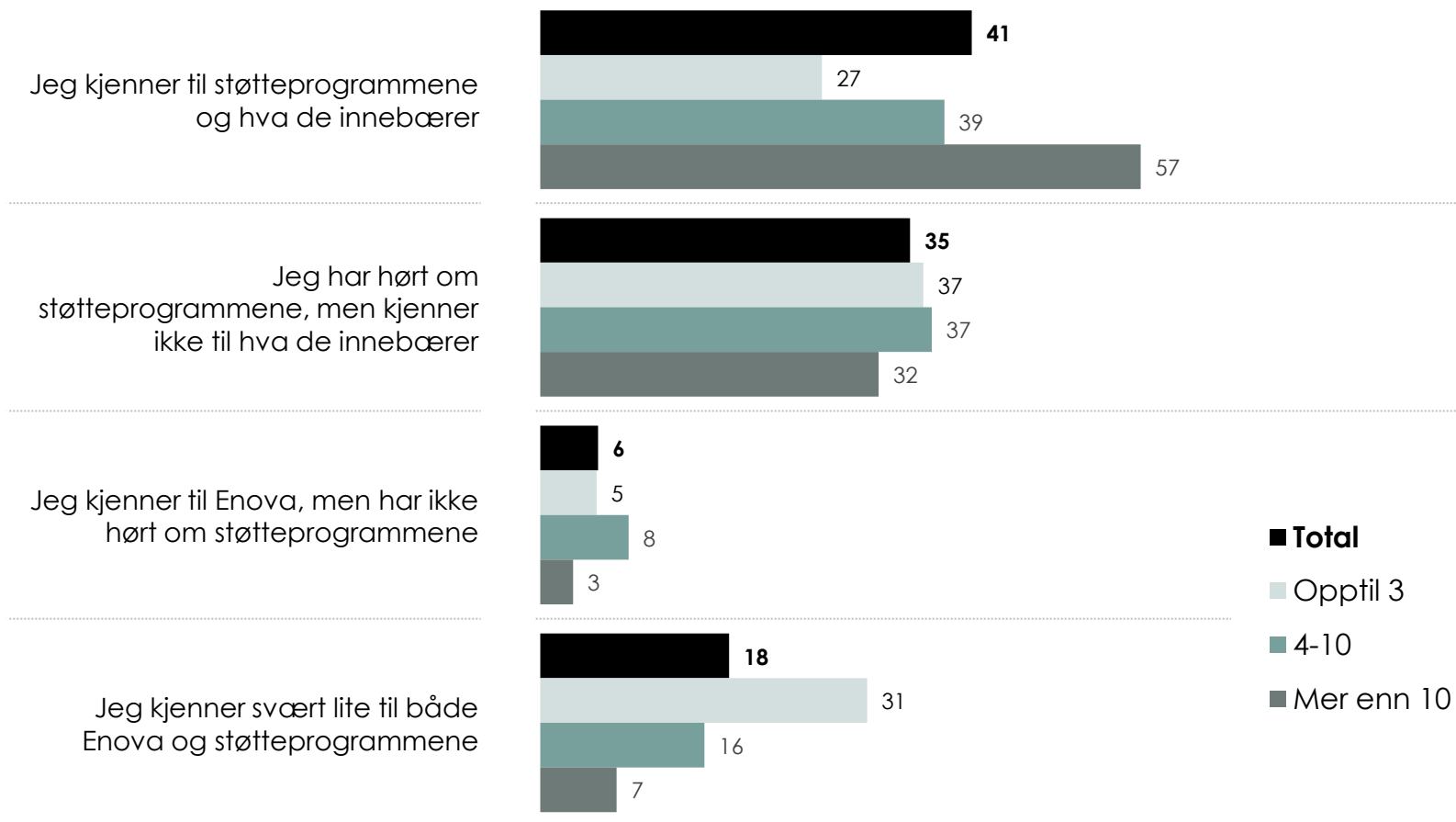

KOMMENTAR

- Halvparten av eiere med mer enn 10 lastebiler har utført oppdrag av typen nasjonal/internasjonalt langtransport. Samlasting og stykk gods er også transportoppdrag som er mer vanlig blant eiere av mer enn 10 lastebiler.
- Litt over halvparten (55%) av lastebileiere i Midt-Norge har gjennomført transportoppdrag i form av vei, anlegg og bygg, høyere enn snittet.

EN MINDRETALL KJENNER TIL STØTTEPROGRAMMENE/HVA DE INNEBÆRER

Hvor godt kjenner du Enovas støtteprogram for elektrisk lastebil og ladere?

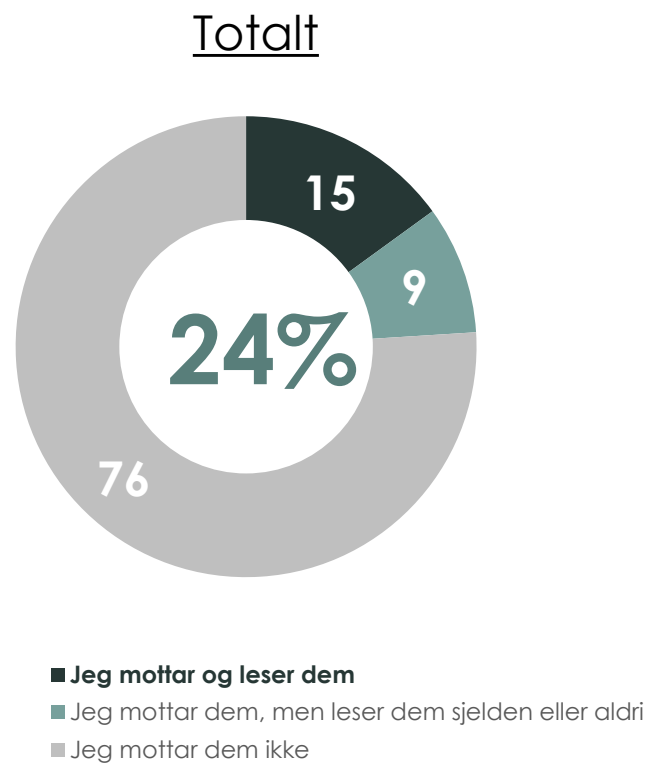

KOMMENTAR

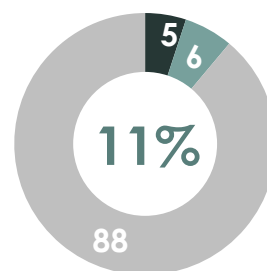
- Kjennskapen til Enovas støtteprogram er langt lavere blant små bedrifter. Kun 27% kjenner til programmene og hva de innebærer, 31% kjenner svært lite til både Enova og støtteprogrammene.
- Kjennskapen til støtteprogrammene til Enova og hva de innebærer er høyere i Midt-Norge (58%), men veldig lav i Nord-Norge (22%).

1 AV 4 MOTTAR NYHETSBREV FRA ENOVA

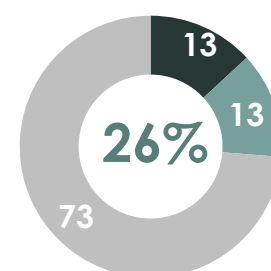
Mottar du nyhetsbrev fra Enova?

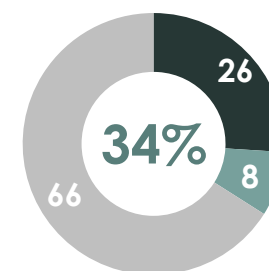
Opptil 3 lastebiler

4 – 10 lastebiler

Mer enn 10 lastebiler

KOMMENTAR

- Andelen som mottar/leser nyhetsbrev er veldig liten blant små bedrifter, kun 11%.